

FAKTORI RIZIKA za zakrećenje krvnih sudova

⌚ Masnoće u krvi

Najvažniji faktor rizika je povišena koncentracija masnoća u krvi (holesterol i masne kiseline). Kada se koncentracija holesterola povisi za jedan posto, opasnost od pojave srčanog infarkta poveća se za dva posto.

⌚ Povišen krvni pritisak

Ljudi sa povišenim krvnim pritiskom imaju pet puta veće šanse za nastanak koronarne srčane bolesti. O visokom krvnom pritisku govorimo kada su vrednosti veće od 140/90 mmHg.

⌚ Prekomerna telesna težina

Faktor rizika je već i za 10 posto povećana telesna težina u odnosu na idealnu. Kod osoba koje imaju 20 posto više od uobičajene težine rizik za nastanak koronarne srčane bolesti veći je za 50 posto.

⌚ Premalo kretanja

Kod osoba koje se ne bave fizičkom aktivnošću rizik za pojavu koronarne srčane bolesti dva puta je veći nego kod aktivnih osoba.

⌚ Šećerna bolest

I šećerna bolest predstavlja dva puta veći rizik za pojavu koronarne bolesti.

⌚ Nikotin

Kod pušača duvana, rizik za razvoj bolesti srca i krvnih sudova dva puta je veći nego kod nepušača, a rizik za iznenadnu smrt od srčane bolesti čak tri puta veći.

⌚ Životna dob

Nastajanje naslaga na zidovima krvnih sudova deo je prirodnog procesa starenja, pa se zato sa godinama povećava verovatnoća za pojavu koronarne srčane bolesti.

⌚ Pol

Sve više studija pokazuje da se bolest koronarnih krvnih sudova i srčanog mišića, javlja podjednako kod muškaraca, kao i kod žena.

👉 Nasledni faktor

Ako su vaši roditelji, braća ili sestre imali koronarnu srčanu bolest pre 55. godine života, i kod vas je rizik od dva do pet puta veći.

Šta može bolesnik da učini?

Srećan život je zdrav život! Pokušajte da se što češće smejete i radujete svakom danu, i usporiđete razvoj zakrećenja krvnih sudova i odložiti eventualni nastanak angine pektoris i koronarne srčane bolesti.

✓ Redovno kontrolišite:

- krvni pritisak
- nivo šećera u krvi
- nivo masnoća u krvi

☺ Zdrava ishrana

Zdrava ishrana je umerena i raznovrsna i treba se pridržavati ovih jednostavnih pravila:

- svaki dan jesti voće i povrće
- koristiti nemasno mleko i hleb od celog zrna žitarica (integralni hleb)
- jesti meso svaki drugi ili treći dan
- jesti ribu dva do tri puta nedeljno
- malo dodavati ulja i masnoća
- malo belog šećera i slatkiša

I još jedna preporuka: jako malo soliti hranu i što manje alkohola!

☺ Redovna fizička aktivnost

Korisna fizička aktivnost podrazumeva redovne šetnje - svaki dan po 20-30 minuta, kao i rad u bašti ili prirodi. Na taj način povoljno utičemo i na faktore rizika: krvni pritisak, prekomernu telesnu težinu i masnoće u krvi. Ali treba biti oprezan: - prekomeren fizički napor (trčanje, teretana, fitnes) u zatvorenom prostoru može dodatno opteretiti srce i krvne sudove i mora biti pod nadzorom lekara.

Takođe izuzetno je važno izbegavanje pušenja i konzumiranje alkohola, kao i savladavanje stresa koji se javlja na poslu ili kod kuće. **ZDRAVLJE JE VAŽNIJE OD SVIH DRUGIH STVARI** kojima često pridajemo tako veliki značaj i nerviramo se zbog njih!

